

Maalipurkit kiertoon!

Tyhjentyneet maalipurkit kannattaa kiikuttaa kierrätykseen, sillä niistä jalostuu käyttökelpoista raaka-ainetta vaikkapa rakennusraudan tai uusien maalipurkkien valmistukseen.

Teksti ja kuvat Helena Kujala

Jokainen lajittelupisteeseen vietty purkki menee takuuvarmasti hyötykäyttöön. Metallin kierrätettävä, sillä se säilyttää sulatuksessa ominaisuutensa loputtomiin, sanoo Heikki Riste Mepak-Kierrätys Oy:stä.

Kuivunut maali irtoaa purkin seinämistä murskauksessa, joten maaliastioita ei tarvitse erikseen pestä. Riittää, että ne ovat tyhjiä ja kuivia.

Metallipurkit toimitetaan keräyspisteistä joko Kuusakoski Oy:lle tai Stena Recycling Oy:n murskauslaitokseen Porin Tahkoluotoon. Murskauksen jälkeen materiaali jatkaa matkaansa esimerkiksi Espanjaan jatkojalostettavaksi.

Maalipurkkien valmistuksessa käytettävän metallin pinnalla on ruosteentona pari prosenttia tinaa. Suomalainen terästeollisuus on erikoistunut hienompiin teräslaatuuihin, johon tinapelti ei sovi ja siksi maalipurkit viedään ulkomaille.

Yli puolet hyötykäyttöön

Nykyisin jo 75 prosenttia metallipakkauksista palautuu keräyspisteisiin. Riste pitää saavutusta hyvänä.

Moni kuluttaja pitää yhä vieläkin aerosolitölkkejä ja maalipurkkeja ongelmajätteinä. Ennen ne sitä olivatkin, mutta viisi vuot-

1 - Olemme kehittäneet yhdessä maalialan kanssa pakkausten hyötykäyttöjärjestelmää, koska jätettä syntyy eniten nimenomaan ammattilaisten piirissä, kertoo Heikki Riste Mepak-Kierrätys Oy:stä. Kuva: Pertti Laakkonen

ta sitten tilanne muuttui ja niistä tuli oikein käsiteltyinä kierrätyskelpoisia.

Teollisuus kierrättää 60 prosenttia maalipurkeista. Olemme kehittäneet yhdessä maalialan kanssa pakkausten hyötykäyttöjärjestelmää, koska jätettä syntyy eniten nimenomaan am-

Heikki Kinnunen Rauta-Otran maaliostajalta lyö asiakkaan palauttamaan maalipurkin pohjan reiän ennen kuin pinoaa sen rullakkoon.

mattilaisten piirissä.

Kierrätys on ekoteko, joka säästää energiaa ja pienentää hiilidioksidipäästöjä. Uusien metallipakkausten materiaalista jo lähes puolet on kierrätettyä raaka-ainetta.

Meneillään oleva esitys uudeksi jätelaiksi ei saa Risteen kannatusta tuottajavastuun osalta. Laki johtaisi kahden rinnakkaisen jätekeräysjärjestelmän rakentamiseen, joista toinen olisi varattu pakkauksille ja toinen muulle rautaromulle.

Virkamiehet eivät ole ajatelleet käytäntöä. Tällä hetkellä puolen litran säilyketölkissä on

noin sentti tuottajan hyötykäytömaksua, mutta uudistuksen jälkeen hinta vähintään kymmenkertaistuisi.

Rauta-Otra toimii ympäristöystävällisesti

Tampereen Nekalan Rauta-Otra on ottanut vastaan tyhjiä maalipurkkeja jo kymmenisen vuotta. Maalia ostavalle asiakkaalle kerrotaan, että hän voi palauttaa tyhjä astiat takaisin kauppaan.

Pohjaan lyödään täällä reikä ja purkit pinotaan rullakoihin. Rullakon täytyessä lasti toimitetaan metallimurskaamoon, kertoo kauppias Heikki Takamäki.

Kipinät sinkoilevat metallia murskatessa, mutta maalipurkkien pohjiin tehdyt reiät varmistavat, ettei prosessissa synny räjähdysvaaraa.

Keräyssysteemimme on yksinkertainen mutta toimiva. Asiakkaan pitäisi vain muistaa, ettei jätä pohjalle märkää maalia, jolloin astia ei kelpaa hyötykäyttöön vaan luokitellaan ongelmajätteeksi.

Takamäki kertoo, että ensimmäisinä vuosina asiakkaat eivät ottaneet uskoakseen, että tyhjän maalipurkin voi tosiaan palauttaa takaisin kauppaan.

Vasta viime vuosina viesti on mennyt paremmin perille ja purkkien määrä lähtenyt kasvuun.

Rauta-Otran seinällä on ympäristödiplomi, jota päivitetään kolmen vuoden välein.

Maalipurkkien lisäksi Rauta-Otra kerää erikseen muovit ja pappaa niistä kierrätykseen soveltuvat. Omat keräysastiat on varattu myös rautaromulle sekä seka- ja energiajätteelle.

Tukkukauppa sopisi keräyspaikaksi

Tamperelaisen Tammer-Maalamo Oy:n Seppo Mustamon mielestä maalipurkkien kierrätysjärjestelmän rakentaminen on jäänyt puolittiehen, vaikka asiasta on tukkukauppioiden kanssa puhuttu useasti.

Kannatan kierrätystä, mutta ammattilaisen tarpeisiin keräyspisteitä on liian harvassa. Jos tukkukaupat ottaisivat asian hoitaakseen, systeemi pelaisi vaivattomasti maaliostosten ohessa ikään kuin meno-paluu-kuormana.

Muutaman purkin takia ei kannata ajaa kaupungin toiselle laidalle, jossa maalipurkkien vastaanottopiste sijaitsee. Oman toimitilan nurkkaan purkkeja voisi ehkä kerätä isommaksi satsiksi, siirtää peräkärryyn ja ajaa keräysasemalle, mutta sekin tuntuu käytännössä vaivalloiselta.

Maalarit heittävät tyhjä astiat työmailla mahdollisesti oleville keräyslavoille, mutta pieniltä työmailta ne usein puuttuvat.

Usein siivoojat ja lattiamiehet ehtivät korjata ne onneksi omaan uusiokäyttöön laasti- tai siivousastioiksi.

Kierrätykseen tuodut maalipurkit säästävät luonnonvaroja, sillä metallin ominaisuudet eivät heikkene uudelleensulatuksessa.

Mikä Mepak?

Mepak-Kierrätys Oy on 12 vuotta toiminut voittoa tavoittelematon metallipakkausten tuottajayhteisö. Yritys perustettiin organisoimaan metallipakkausten hyötykäyttöä Suomessa.

EU:n asettama 50 prosentin kierrätystavoite saavutettiin jo seitsemän vuotta sitten.

Tinasta pellistä valmistettuja maali- ja säilykepurkkeja sekä alumiinipakkauksia kerätään pienmetallien keräyspisteissä, joita on yli 10 000 eri puolilla Suomea. Pienimmät niistä sijaitsevat

taloyhtiöiden pihamailla ja suurimmat teollisuuslaitoksissa.

Metallijäte toimitetaan keräyspisteistä monimetallien käsittelyyn erikoistuneisiin laitoksiin, joita ovat Kuusakoski Oy ja Stena Recycling Oy.

Mepak rahoittaa toimintansa hyötykäyttömaksuilla, jotka peritään pakkaajilta ja pakattujen tuotteiden maahantuojilta.

Suurtoimittajille maksetaan 15 euron korvaus jokaisesta tuhannesta toimitetusta tinapeltijä alumiinikilosta.

Purkin ympäristöhyöty

Hiilidioksidi

Kierrättämällä kymmenen käytettyä, tyhjiä ja kuivaa puolen litran tyhjiä ja kuivaa maalipurkkia vähennät hiilidioksidipäästöjä 0,9 kg verrattuna neitseellisen raaka-aineen käyttöön.

Energia

Kierrätysmateriaalista valmistettu maalipurkki säästää saman energiamäärän, joka kuluu 7 tunnin televisiokatseluun.

Lähde: Stena Recycling Oy